هوای بجنورد زیر پتک سنگ شکن ها

اسدی

چند سال است که گرد و غبار و ریز گردها بی محابا به بجنورد هجوم می آورند و هوای مرکز استان را آلوده می کنند. شاید یک دهه از روزهای پاک و به دور از آلودگی می گذرد و به جرئت می توان گفت که روزهای بدون آلودگی، گرد و غبار و ریز گرد به تاریخ این شهر سپرده شده است. شرایط کنونی هوا به سمتی پیش می رود که داشتن روز پاک به آرزویی دست نیافتنی تبدیل می شود. طبق گفته کارشناسان این امر در نتیجه عوامل متعددی همچون مصرف بیش از اندازه سوخت های فسیلی، فرسودگی ناوگان حمل و نقل شهری، فعالیت های غیراستاندارد سنگ شکن ها و دیگر کانون های ریز گرد محلی و خارجی است.

گفته می شود عامل انتشار گرد و غبار و ریزگردها در استان و مرکز استان بیشتر منشأ و کانون داخلی دارد؛ کانون هایی مانند سنگ شکن ها، اراضی بایر و زمین های کشاورزی رها شده که در بجنورد بسیار دیده می شوند. وجود کانون های ریزگرد در مرکز استان در کنار شرایط توپوگرافی شهر بجنورد وضعیت نامناسبی را برای این شهر ایجاد کرده است، شرایطی که گاهی به مرز هشدار می رسد و هوای این شهر را ناسالم می کند.

وجود ۱۵ سنگ شکن پیرامون بجنورد یکی از کانون های ریزگرد داخلی این شهر است که از سال های گذشته بسیار در خصوص سامان دهی آن ها صحبت شده اما هیچ گاه اجرایی نشده است. گفته می شود این امر نیز به تغییر هوای بجنورد کمک کرده است، به نحوی که امروزه به راحتی می توان ذرات معلق در هوا را دید. یکی از شهروندان قدیمی شهر بجنورد با بیان این که هر زمان وضعیت هوای بجنورد را با سال های گذشته مقایسه می کنم بیشتر متوجه آلودگی این شهر می شوم، می افزاید: گرد و غبار نشسته بر مبلمان خانه نشان دهنده میزان آلودگی هوای شهر است.

«صادق زاده» با بیان این که گفته می شود فعالیت سنگ شکن های بجنورد غیر استاندارد است، اظهارمی کند: با این حال به نظر می رسد برنامه ای برای کنترل و نظارت بر این صنایع وجود ندارد و بعضی از آن ها جدا از غیراستاندارد بودن در فاصله نزدیک به شهر مشغول فعالیت هستند.

وی ادامه می دهد: مرز شهر و صنایع از بین رفته و شاهد همجواری واحدهای صنعتی با واحدهای مسکونی هستیم و شاید این موضوع منجر به انتشار ریزگردها در بجنورد شده است.

سال گذشته یکی از اعضای شورای اسلامی شهر بجنورد در خصوص فعالیت سنگ شکن ها در اطراف بجنورد اظهار نظر و اعلام کرده بود: «تصمیم جدی برای ساماندهی واحدهای سنگ شکن اطراف بجنورد گرفته نشده است، با توجه به وضعیت توپوگرافی شهر بجنورد که به شکل یک کاسه است تمام ریزگردها بر فراز این شهر قرار می گیرند، با این حال با وجود مشکلات و هشدارهای داده شده هنوز تصمیم جدی در این خصوص گرفته نشده است».

در همین باره معاون نظارت و پایش اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی با بیان این که بیشتر سنگ شکن های پیرامون بجنورد دولتی و بخش اندکی از آن ها مربوط به بخش خصوصی هستند که آن ها هم در حال خروج از شهر هستند، می افزاید: شهرداری بجنورد نیز برنامه زمان بندی را برای خروج سنگ شکن ها از پیرامون بجنورد اعلام کرده است که بر اساس آن باید در مدت ۶ ماه سنگ شکن های کنونی جا به جا شوند.

«هراتی» با بیان این که این جا به جایی به خرید ماشین آلات و تجهیزات نیاز دارد، اضافه می کند: مشکلات مالی موجود نیز در عملی شدن این برنامه دخیل است با این حال به محیط زیست اعلام شده طی مدت ۶ ماه خروج سنگ شکن ها از اطراف شهر بجنورد انجام شود.

این مسئول، کانون ریزگردهای داخلی شهر بجنورد را علاوه بر سنگ شکن های شهر، زمین های بایر و اراضی رها شده کشاورزی ذکر و اعلام می کند: کاهش منابع آبی اراضی کشاورزی اطراف شهر را به زمین های بایر تبدیل و از طرفی شخم و شیار اراضی در زمین های بالادست به ویژه در سمت اسفراین و حوزه شمالی شهر مسائلی را در این باره ایجاد کرده است.

وی با بیان این که با همکاری منابع طبیعی از شخم و شیار اراضی و تخریب مراتع جلوگیری می شود، ادامه می دهد: دستگاه قضایی نیز به این موضوع ورود کرده است و از تخریب اراضی ملی جلوگیری می شود.

رئیس اداره نظارت و پایش اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی نیز با بیان این که حدود ۱۵ سنگ شکن فعال در اطراف شهر بجنورد وجود دارند، می افزاید: از پلیس راه به سمت کمربندی شمال تا تقاطع در حال احداث و از سمت دیگر در تخته ارکان و حوالی بش قارداش ۱۵ سنگ شکن فعالیت می کنند.

«کلماتی» در پاسخ به این سوال که آیا استانداردها در خصوص جانمایی این سنگ‌شکن ها رعایت شده است یا نه؟ می گوید: سنگ شکن ها قانون استقرار دارند و باید با رعایت فواصل مشخص شده از مناطق مسکونی، بهداشتی و سکونتگاه های حساس مستقر شوند و اگر این ضوابط رعایت شود مشکلی در خصوص استقرار سنگ شکن ها وجود ندارد.وی با بیان این که سنگ شکن های کنونی اطراف شهر بجنورد استانداردها را در خصوص استقرار رعایت کرده اند، ادامه می دهد: در برخی موارد سابقه استقرار واحد صنعتی از منطقه مسکونی بیشتر است با این حال جهت توسعه شهر به سمت صنایع پیش می رود که نباید برود.

> از پلیس راه به سمت کمربندی شمال تا تقاطع در حال احداث و از سمت دیگر در تخته ارکان و حوالی بش قارداش ۱۵ سنگ شکن فعالیت می‌کنند

این مسئول با اشاره به این که باید به هر دو سوی این موضوع نگاه شود، اظهارمی کند: متاسفانه برخی دستگاه های متولی این موضوع را رعایت نمی کنند و جهت توسعه و تغییر کاربری ها بدون لحاظ شدن نزدیکی به صنعت مستقر در یک مکان انجام می شود.وی در بخش دیگری از توضیحات خود با بیان این که تاثیرگذارترین عامل در آلودگی هوای شهر بجنورد سیستم حمل و نقل است، تصریح می کند: ناوگان حمل و نقل بجنورد و اتوبوس های شرکت واحد آلودگی بسیار زیادی دارند و شهرداری باید برای اصلاح و نوسازی این ناوگان اقداماتی انجام دهد.در پاسخ به صحبت ها و نظرهای مطرح شده از سوی اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی، شهردار بجنورد نظر متفاوتی را مطرح می کند، به گفته «براتیان» سنگ شکن های شهرداری بجنورد در مکان هایی مستقر هستند که هیچ گونه آلودگی برای شهر ایجاد نمی کنند، بنابراین شهرداری نیز برنامه ای برای جا به جایی سنگ شکن های کنونی ندارد.

وی با بیان این که موضوع مطرح شده از سوی محیط زیست غیر کارشناسی است، ادامه می دهد: سنگ شکن ها و کارخانه آسفالت شهرداری بجنورد در شمال شرقی این شهر واقع شده اند؛ با توجه به مکان واقع شده و جهت بادهای بجنورد که از غرب به شرق می وزد می توان گفت که این سنگ شکن ها اصلاً در آلودگی هوای بجنورد دخیل نیستند.

این مدیر شهری با بیان این که امکان جا به جایی سنگ شکن های شهرداری وجود ندارد، ادامه می دهد: ۴۵ سال از عمر این صنایع می گذرد و جا به جایی آن ها توجیه اقتصادی ندارد و از سوی دیگر به هیچ عنوان امکان تعطیلی این صنایع در بجنورد وجود ندارد، زیرا با تعطیلی آن ها تمام شهر تعطیل می شود.

وی اظهارمی کند: برنامه ای برای جا به جایی نداریم و با این ایده محیط زیست نیز مخالف هستیم اما شهرداری در حال مذاکره و کارشناسی برای ایجاد یک سنگ شکن در محلی جدید است.

یادداشت

ریشه درد را بخشکانیم

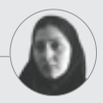

زهره اسدی
z.asadi@khorasannews.com

هوا آلوده است، همه نیز می دانند که دیگر داشتن هوای پاک به رویا تبدیل شده است. بسیاری معتقدند که گسترش فضای سبز کمک موثری به کاهش میزان آلودگی هوا و بیماری های ناشی از آن می کند اما این افراد فراموش کرده اند که پیشگیری بهتر از درمان است، ریشه درد جای دیگری است و باید این ریشه را خشکاند. واقعیت این است که بستر آلودگی هوا در شهرمان فراهم است، خودروهای مان غیراستاندارد و دودزا هستند، پیری ناوگان حمل و نقل مان که دیگر جایی برای سخن نگذاشته است، اطراف مان را زمین های بایر و اراضی کشاورزی رها شده گرفته است و ما نه تنها به فکر چاره نیستیم بلکه فقط با استناد به بندهای قانونی از ناتوانی در سامان دهی آن ها سخن می گوییم. البته گفته می شود رمز و کلید اصلی موفقیت در تثبیت اقلیم، کاهش مصرف سوخت های فسیلی است. اما برای شهری مانند بجنورد به روز رسانی ناوگان حمل و نقل و رفع مشکلاتی که در حاشیه شهرها وجود دارد می تواند به تثبیت اقلیم و بهتر شدن هوای شهر کمک کند و آلودگی را کاهش دهد.

روش های موثری برای کاهش آلودگی شهرها وجود دارد؛ راه هایی همچون کاهش آلودگی از مبدأ با ساخت و طراحی وسایل نقلیه موتوری دارای حداقل مصرف سوخت، ارائه برنامه های آموزشی درباره کاهش مصرف سوخت، خارج کردن صنایع آلاینده از محدوده شهری و از رده خارج کردن خودروهای قدیمی و فرسوده و راهکارهای دیگری که در واقع نسخه ای برای درمان دردهای هوا هستند، با این حال حداقل در شهر بجنورد از این راه ها استفاده نشده است و گویا وضعیت آلودگی هوا جدی گرفته نمی شود، در حالی که باید به جای راه حل های مقطعی، ریشه مشکل را اساسی خشکاند.

گفت و گو

فرسودگی ناوگان حمل و نقل بجنورد

یکی از مولفه های آلودگی هوای بجنورد فرسودگی ناوگان حمل و نقل شهری است. رئیس کمیسیون عمران و شهرسازی شورای اسلامی بجنورد با اعلام این مطلب در گفت و گو با خبرنگار ما افزود: این ناوگان دودزاست اما به دلیل کمبود اعتبارات، با وجود وعده های داده شده بدون تعمیر و به روز رسانی مانده است.

«سید محسن موسوی» با بیان این که بجنورد شهری ماشین محور است، ادامه داد: بسیاری از شهرهای دنیا از ماشین محور به سمت انسان محور در حال حرکت هستند، در این میان اگر ظرفیت بجنورد را با ظرفیت شهرهای مشابه مقایسه کنیم در می یابیم که تعداد ناوگان حمل و نقل شهری بجنورد بسیار زیاد است.

به گفته این مسئول، سنگ شکن ها و آلودگی ناشی از آن ها، نبود کمربند سبز شهری و ساختار کاسه ای و نادیسی شهر بجنورد از عوامل کمک کننده به آلودگی هوای بجنورد است و این شهر دارای فضاها و معابر خاکی متعددی است و این امر نیز منجر به ایجاد گرد و خاک و گل و لای در هنگام بارندگی می شود.

«موسوی» با بیان این که در واقع ما در غباری از ذرات ریز زندگی می کنیم، اظهارکرد: بجنورد دارای پدیده وارونگی هوا در زمستان است، از سوی دیگر فاصله کوتاه روستاهای اطراف با این شهر و آسفالت نبودن مسیرهای این روستاها منجر به ایجاد گرد و غبار می شود.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان این که هوای بجنورد در وضعیت سالم است اما پاک نیست، می افزاید: بر اساس مقایسه انجام شده این شهرستان از نظرشرایط محیطی متناسب با شمال تهران و شهرهای بیرجند و بروجرد است؛ مناطق و شهرهایی که دارای هوای پاک هستند.

وی با بیان این که یکی از مباحث کارکردهای مدیریتی، پیشرفت محلی است، ادامه داد: معتقدیم توسعه محلی منجر به توسعه ملی می شود، بنابراین وقتی از توسعه سخن گفته می شود منظور به تکامل رساندن داشته هاست

وی با بیان این که بر اساس پیشینه و تاریخ بجنورد، هوای پاک یکی از ویژگی های این شهر است، اضافه کرد: با این که بجنورد دارای یک ویژگی خوب و ممتاز بوده اما هم اکنون این ویژگی و مزیت از دست رفته و این امر نشان دهنده اشکالات سازمانی و مدیریتی است که هم اینک به یک مسئله شهری تبدیل شده است.این مسئول بر ضرورت ورود شورای اسلامی شهر، حفاظت محیط زیست استان و دیگر دستگاه های متولی برای کنترل آلودگی هوای این شهر تاکید کرد.

خبر مرتب

طی ۱۰ ماه امسال در بجنورد رخ داد؛

تجربه ۱۱۶ روز هوای پاک

صدیقی- بجنورد طی ۱۰ ماه امسال ۱۱۶ روز هوای پاک را تجربه کرد. مسئول ایستگاه سنجش آلودگی اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی با بیان این خبر افزود: هوای مرکز استان در این مدت ۱۷۶ روز سالم و ۱۰روز ناسالم برای گروه های حساس و ۴ روز ناسالم برای تمام گروه ها بود. «عمارلو» گفت: طی دی امسال ۹ روز هوا پاک و ۲۱ روز نیز سالم بود.

بارندگی های مناسب طی امسال به ویژه در پاییز و اوایل زمستان علاوه بر این که موجب خرسندی مردم و کشاورزان استان شد تعداد روزهای دارای هوای پاک را نیز نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۲روز افزایش داد.

وی افزود: تعداد روزهای دارای هوای پاک در ۳ ماه تابستان امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۳روز افزایش داشت.

وی عمده علت افزایش روزهای دارای هوای پاک در تابستان امسال را پایدار بودن جو و کم بودن وزش باد شدید ذکر کرد. به گزارش خبرنگار ما، فقط یک ایستگاه سنجش آلایندگی هوا که در بجنورد نصب شده وجود دارد که طبق استاندارد زیست محیطی به حداقل ۳ایستگاه پایش کیفی هوای دیگر نیاز است و به علت کمبود بودجه تاکنون این امر محقق نشده است. گزارش خبرنگار ما حاکی است، میزان سنجش آلایندگی هوای سایر شهرهای استان به علت نبود ایستگاه پایش کیفی هوا از طریق کاهش دید افقی مورد سنجش قرار می گیرد که حداقل هر شهر استان باید یک ایستگاه سنجش آلایندگی هوا داشته باشد.

معاون اشتغال و خودکفایی کمیته امداد امام خمینی(ره) خراسان شمالی خبر داد:

بسته تشویقی برای کارفرمایان مددجویان کمیته امداد

کمیته امداد امام خمینی (ره) خراسان شمالی در راستای اشتغال زایی افراد تحت پوشش این نهاد، کاهش آمار فقر و افزایش امید به آینده این قشر، گام های بزرگی برداشته است که تازه ترین اقدام مهم در این راستا تدوین بسته تشویقی برای کارفرمایانی است که مددجویان کمیته امداد را به کار می گیرند. معاون اشتغال و خودکفایی کمیته امداد امام خمینی(ره) خراسان شمالی درباره این بسته که برای کارفرمایان و صاحبان محترم حِرَف و مشاغل آزاد در نظر گرفته شده است، گفت: کمیته امداد امام خمینی (ره) خراسان شمالی در صورت به کارگیری مددجویان و فرزندان مددجو امتیازاتی به کارفرمایان ارائه می کند که شامل این موارد است:

- «پرداخت ۱۰۰ درصد حق بیمه سهم کارفرما به مدت دو سال»
- «بسته تشویقی حق الزحمه کاریابی» که بر اساس آن، میزان حق الزحمه به کارگیری حداکثر برابر نصف حداقل حقوق مصوب اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی به علاوه یک میلیون ریال (به عنوان تشویق) تعیین می شود.
- «پرداخت تسهیلات به ازای هر نفر تا سقف ۲۰ میلیون تومان از اعتبارات قرض الحسنه بانکی (حداکثر ۵ نفر)»

«مهدی پوررمضانی» در ادامه خاطرنشان کرد: کارفرمایان گرامی برای دریافت اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن ۰۵۸۳۲۲۶۴۵۸۰ تماس برقرار و یا به آدرس بجنورد، بولوار مدرس، اداره کل کمیته امداد امام خمینی(ره) خراسان شمالی مراجعه کنند. گزارش ویژه

خبری مهم برای کارفرمایان و صاحبان حِرَف و مشاغل آزاد